

Staří známí, naposledy

Polský expremiér Donald Tusk se vrací domů na „rozhodující souboj“ s Jarosławem Kaczyńským

TOMÁŠ BROLÍK

Donald Tusk se předminulou sobotu vrátil do polské politiky a prokázal existenci jevu, o kterém posledních sedm let (jež polský expremiér strávil v Bruselu) spekulovali politologové, žurnalisté i samotní politici – Tuskova efektu. V uplynulém týdnu se projevil následovně: zprávy na veřejnoprávní televizi TVP, hlavním kanále vládní propagandy, jeho jméno zmínily stotřicetkrát během tří dnů, vždy v negativních souvislostech. Velká část Tuskových spolustraníků z aktuálně opoziční Občanské platformy (PO) propadla nadšení. Novinářům říkali věty jako „král se vrátil“. Zareagovali i voliči. V rychloprůzkumu vyskočila popularita PO o pět procentních bodů a zase je z ní nejsilnější opoziční strana.

Důležitá otázka samozřejmě zní, zda návrat bývalého premiéra do čela platformy způsobí jen krátkodobý poryv, nebo skutečně zvrtné poměr sil v polské politice a za rok a půl se moc přesune do opozičních rukou. Obě možnosti jsou teď stejně pravděpodobné.

Starý i dobrý?

Občanská platforma, kterou Tusk zakládal a s níž v letech 2007–2014 zemi vládl, se momentálně trápí. Strana zvyklá vládnout není ani dlouhodobě nejsilnější opoziční síla. To je podle voličské popularity uskupení Polsko 2050 umírněného politického nováčka Szymona Hołowni. Tusk podle vlastních slov přijíždí „zachránit svou stranu i polskou demokracii“ a stal se provizorním, pověřeným šéfem strany. Nahradil nevyrazného a nejistého Boryse Budku.

Přinejmenším na pohled je změna zřejmá. V čele platformy nově stojí energický šedesátník, který hýří sebejistotou a ví, jak se vládne zemi. Posledních sedm let strávil na špici unijní politiky, nejprve působil pět let jako „europrezident“ a pak vedl celoevropské lidovce. V Polsku ale není vnímán jako jednoznačně pozitivní postava, poslední roky jeho vlády jsou v očích mnoha Poláků poznamenané korupcí a arogancí. Soustavná masáž vládní televize – v Polsku koluje řada vtípů na téma „za co všechno může Tusk“ – také udělala svoje. Podle

průzkumů si jeho návrat do premiérské funkce nepřejí dvě třetiny Poláků.

Pochybnosti mají i mladí straníci. Považují Tuska za marný nostalgický návrat do minulých časů. Tusk svou misi popisuje jako rozhodující souboj se zlem, které ztělesňuje vládnoucí Právo a spravedlnost (PiS). To strana říká už od roku 2015, tvrdí jádro jejich příznivců to oceňuje, ale prohrává jedny volby za druhými. Na druhou stranu je fakt, že v Polsku se v poslední dekádě objevily jen dvě skutečně těžké politické váhy: Tusk a Jarosław Kaczyński, šéf PiS a nyní reálný vládce země. Jen Tusk dokázal Kaczyńského vyvést z míry a porazit. V každém případě platí, že obavy z rozpadu platformy se nenaplnují. Charismatický a ambiciózní starosta Varšavy Rafał Trzaskowski, favorit mladého křídla strany, sliboval, že s Tuskem bude o vedení strany bojovat. Nakonec ustoupil a přinejmenším navenek prokazuje staronovému šéfovi loajalitu.

Hysterie vládní televize naznačuje, že vládnoucí PiS není v takovém klidu, jak její představitelé tvrdí. Ve voličské popularitě stále přesvědčivě vede, ale kolem vládnoucí strany krouží skandály, prokazující neschopnost a zneužívání moci. Ambiciózní program popandemické obnovy, jež vláda nedávno představila a který měl zelektrizovat voličstvo, nezpůsobil žádané pozdvížení. Tusk začíná objíždět zemi a má do příštích parlamentních voleb rok a půl, aby přesvědčil pochybovače ve vlastní straně a přitáhl nerozhodnuté voliče. PiS zase musí vymyslet, jak s energií překypujícím staronovým soupeřem naložit. ●

PRAHA

Kdo by nechtěl metro před domem?

Budování nové linky D nenápadně nabírá další skluz

JIŘÍ NÁDOBA / FOTO MATĚJ STRÁNSKÝ

Po volbách v roce 2018 pracovali pražští radní s předpokladem, že nová trasa metra D se začne

stavět do roka. Pak se termín posunul do dalších voleb na podzim 2022. A podle zpráv ze začátku prázdnin to

vypadá, že stavba je po letech průtahů už skutečně na spadnutí.

Stížnost na výběr firmy, jež bude čtvrtou linku podzemní dráhy hloubit, začátkem července utnul antimonopolní úřad. Ve stejnou dobu skončil i spor o podjatost stavebního úřadu. Ten šel podle odpůrců stavby až moc na ruku politikům, kteří na metro chvátají, tyto námitky ale před prázdninami zamítlo ministerstvo dopravy, kde se podjatost posuzuje.

První úsek Pankrác – Nové Dvory tak dostal stavební povolení hned den poté. Jenže razítko zatím není pravomocné. A k tomu, aby bylo, ještě může vést dlouhá cesta.

„Negativa jsou prostě obrovská.“ (Eva dos Reis)

Místo stromů staveniště

Metro D v první fázi povede ze stanice Pankrác na již existující lince C dál na jih mezi velká sídliště Lhotka, Krč a Libuš. Ta z hlediska dopravy patří v Praze k těm nejodstranějším. Výhledově se má nová linka protáhnout

dál až na dohled od vnějšího dálničního okruhu.

Zádrhel ale vzniká na druhé straně u stanice Olbrachtova, která bude první zastávkou směrem od centra. Důvodem je zdánlivě nesrozumitelný odpor obyvatel jednoho z domů, kteří mají mít

výstupní stanici hned přede dveřmi. Co se většině Pražanů jeví jako snový luxus, to bere 70 lidí z paneláku v Kovařovicově ulici jako zbytečně předimenzovanou akci, která zhorší jejich životní prostor a svou velikostí nejspíš i překračuje to, co už bylo dříve povoleno v rámci řízení o umístění stavby a posuzování dopadů na životní prostředí.

„Negativa jsou tu prostě obrovská,“ bilancuje Eva dos Reis, obyvatelka domu, která své sousedy zastupuje. Vadí jim, že projekt počítá s vykácením úplně celého parku se 109 stromy, jež stojí hned před domem a odcloňují ho od sousední rušné křižovatky. Místo stromů by pod okny probíhala intenzivní stavba, trvající podle projektu až osm let.

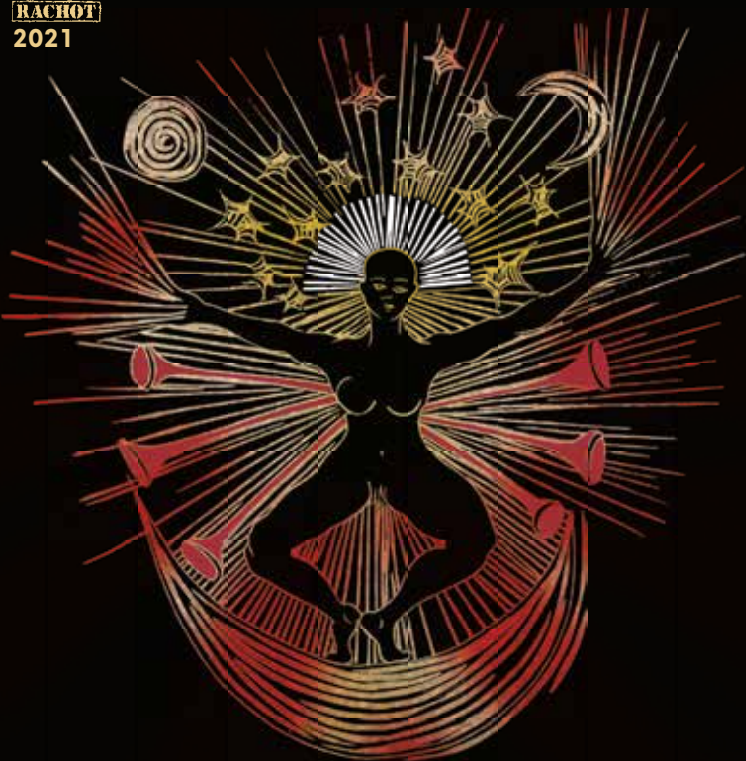
Důvodem kácení je výkop pro betonovou pilotovou stěnu hned u domu. Právě ty jsou po právní stránce jádrem sporu. Právníci, kteří místním radí, v nich vidí rozpor s dříve vydaným územním rozhodnutím – a tedy důvod podat odvolání a požadovat nápravu.

Pro magistrát je odvolání komplikací, protože povolovací spis se netýká jen stanice Olbrachtova, ale celého úseku metra. Dokud není vyřešeno od-

↓ INZERCE

RS009139-1

RACHOT
2021

RESPECT FESTIVAL

OPEN AIR **28.–29. 8.**
ROHANSKÝ OSTROV

SUSHEELA RAMAN VELKÁ BRITÁNIE
FRANTIŠEK SKÁLA & PROVODOVJANÉ ČESKÁ REPUBLIKA
BESH O DROM MAĎARSKO
LES TRIABOLIQUES VELKÁ BRITÁNIE
REVOLUTIONARY BIRDS LIBANON, TUNISKO, FRANCIE
JUSTIN ADAMS & MAURO DURANTE VELKÁ BRITÁNIE, ITÁLIE
TŘASKAVÁ SMĚŠ ČESKÁ REPUBLIKA
LO CÒR DE LA PLANA FRANCIE
a další...

Festivalové koncerty: **ITAMAR BOROCHOV 28. 7.** Jazz Dock

TINARIWEN 24. 8. MeetFactory

ACTORES ALIDOS 2. 9. Kolkovna Gauč ve Stromovce

ACTORES ALIDOS – WORKSHOP 3. 9. Karlínské Spektrum

TIGRAN HAMASYAN 23. 10. Koncertní sál Pražské konzervatoře

Akce se koná pod záštitou
Pana Karla Schwarzenberga
Primátora hl. m. Prahy Zdeňka Hřiba
Starosty Prahy 8 Ondřeje Grose
Informačního centra OSN v Praze

Městská část
Praha 8

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

INSTITUT
FRANÇAIS
PRAHA

RESPEKT

FULLMOON

A2

Předprodej:

GO OUT

MINISTERSTVO
KULTURY

Městská část
Praha 8

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

INSTITUT
FRANÇAIS
PRAHA

RESPEKT

FULLMOON

A2

Předprodej:

GO OUT

musweb.cz

mamacoffee

BIT

BIT

BIT

BIT

BIT

BIT

BIT

BIT

volání, nelze stavět ani jinde po trase. Papírování sice ještě běží i u dalších stanic, ale přípojku k lince C a přestup na Pankráci by už stavět šlo.

Podle Petra Vrány ze spolku Pankrácká společnost, který místním pomáhá, jsou město a dopravní podnik na rozpor ohledně stěny upozorňovány už od roku 2019. Nemají si tedy na co stěžovat. „Zdržení nebude způsobené naší vinou, ale vinou těch, kteří odmlítli včas pozastavit řízení či vyjmout spornou část stavby,“ říká Vrána.

Kuriózní je, že město ani na sporných pilotech netrvá. Radní pro dopravu Adam Scheinherr (Praha sobě)

v květnu kvůli protestům přišel s ústupovou variantou bez pilotové stěny. Staveniště by pak mohlo být menší a pokácet by stačilo jen 33 stromů místo

109. Jenže o žádný happy end zatím nejde. V čerstvě schválené stavební dokumentaci se totiž dál počítá s původní verzí včetně sporné stěny a kompletního kácení. Úpravu Scheinherr slibuje doplnit do stavební dokumentace do konce roku – a než se změna

zúraduje, rád by začal stavět tam, kde to jde. Stáhnout celé povolení a pak ho znovu podat by podle něj znamenalo skluz až o rok a zdražení stavby v řádu miliard kvůli růstu cen stavebních prací.

Proces se točí v kruhu, jehož konec je v nedohlednu.

„To nemohu městu udělat,“ argumentuje radní.

Místní spolu s Pankráckou společností ale považují za fér, aby se nejdříve dokumentace dala do souladu s novými plány, a až pak se začalo stavět. Jinak berou umírněnou variantu jen za nezávazný slib jednoho politika.

„Je to jen past na nenapravitelné důvěřivce. My stávající stavební povolení do nabytí pravomoci dojit nenecháme. Podáme odvolání, případně žaloby,“ plánuje Vrána, podle něhož hrozí, že jakmile stavbaři budou mít jednou k pilotové stěně razítko, časem se k ní vrátí.

Proces se tím pádem točí v kruhu, jehož konec je zatím v nedohlednu. Stejně jako zahájení stavby a její dokončení, plánované původně na roky 2028–2029. ●

KYBERÚTOK

... a zase ti Rusové

Další drtivý útok na firmy v USA je opět připisován ruským hackerům

JAROSLAV SPURNÝ

První červencový víkend zažil svět zatím nejmasivnější kybernetický útok historie. Řetězovým virem byly napadeny odhadem tisíce firem po celé planetě. Útočník není znám, útok je v tuto chvíli připisován ruskojazyčnému kybergangu REvil, který při svých hackerských útocích pou-

žívá od svého vzniku v roce 2019 velmi podobnou techniku napadení. Z velké části – přesné informace nejsou dostupné – byly zasaženy firmy v USA, ale hackerský útok dosáhl i na Švédsko, Nový Zéland, Německo, Austrálii či Kanadu. Pokud se podezření na účast REvilu potvrdí, dojde možná na ope-

raci slibovanou Joem Bidenem Vladimíru Putinovi na vrcholné červnové schůzce v Ženevě: pokud budou ruští hackeri pokračovat v kybernetických útocích na USA, může Moskva očekávat masivní odvetu.

Hackerům se podle oficiálních informací podařilo napadnout systém americké softwarové společnosti Kaseya, která poskytuje desítkám tisíc zákazníků po celém světě tzv. vzdálený přístup k počítačům. Skrze tento systém se povedlo hackerům řetězově napadnout klienty zmíněné společnosti, často velké firmy (třeba ve Švédsku naprosto ochromili fungování platebních terminálů prodejního řetězce COOP).

Podle dostupných informací jde o tzv. ransomwarový útok, který za-

↳ INZERCE

MUŽ ROKU 2021

David Novotný ve spolupráci s MKMM Praha, EventLab Praha a Městem Náchod Muž roku 2021

Muž roku 2021

Celý výžitek bude věnován Stacionáři Nona v Novém Městě nad Metují, vítězovi Muže roku 2009 Martinovi Zachovi na jeho rehabilitaci a Stacionáři Cesta v Náchodě.

Městské divadlo Dr. J. Čížka v Náchodě Muž roku 27. 8. 2021 od 20.00 hodin

Letošní záštitu nad touto akcí převzali ministryně pro místní rozvoj České republiky Ing. Klára Dostálová, senátor a hejtman Královéhradeckého kraje brig. gen. Mgr. Martin Červíček, poslanec a starosta města Náchod Jan Birke, viceprezident Hospodářské komory ČR Radek Jakubský. Akce je za podpory Města Náchod a Královéhradecké kraje.

Generální partneři:

RS008999